پوهندوی آصف بهاند ۲۰۲۳/۱۰/۰۱

نورمحمد لاهو

او د شعر په هنداره کې يې څو انځورونه

دويمه برخه

نورمحمد لاهو د ښو شعري انځورونو او شعري ترکيبونو
خزانه ده، دا چې کله او څنګه دی دا انځورونه او
ښکلي ترکيبونه د خپلو مخاطبينود ننداري لپاره
وړاندې کوي، دا يوازې په ده پورې اړه لري.

(آصف بهاند)

لاهو د خپل فرهنګي ژوند په اوږدو کې، په څو لارو ګودرونو کاميابه سفرونه کړي دي؛ د همدې په وجه حق لري چې د څو بعدي فرهنګي شخصيت خطاب ورته وشي:

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په ځير و لولئ

۱ ـ په هنري نثر (لنډه کیسه، ناول) کې د اثارو خاوند لیکوال لاهو،

۲ ـ شاعر لاهو،

۳ ـ ژونالست لاهو،

۴ ـ ډرامه لیکونکی لاهو،

۵ ـ انځورګر لاهو.

لاهو د خپلو فرهنګي فعالیتونو په لړ کې ګڼشمېر اثار خپلو مخاطبینو ته وړاندې کړي دي چې په میډیا کې یې د دغو اثارو نمونه ډېر یاد شوي دي:

ـ تکې سرې سترګې (لنډې کېسې)،

ـ بلال په وینو کې (شعرونه)،

ـ د شاتو سیند (شعرونه)،

ـ د غوادیګی (د ماشومانو لپاره نکلونه)،

ـ زروجانه (ناول)،

ـ د سنځلو د ګلونو فصل (ناول)،

ـ د غره د سر بادونه (ناول)،

ـ راشه کنه مرم درپسې (ناول)،

ـ اوښکه په لمبو کې (ناول)،

ـ شپې او څراغونه (شعري ټولګه)،

اوس به د لاهو د څو بعدي فرهنګي شخصیت پر هر اړخ باندې خبرې وکړم او د توان په اندازه به یې بېلګې هم وړاندې کړم:

۱ ـ په هنري نثر (لنډه کیسه، ناول) کې د اثارو خاوند لیکوال لاهو:

لاهو په هنري نثر (لنډه لیسه او ناول) کې ښې تجربې لري، په دواړو برخو کې یې جلا ـ جلا خوندورې بېلګې خپلو لوستونکو ته وړاندې کړې دي، دا یې د څو ناولونو نمونه دي:

ـ زروجانه،

ـ د سنځلو د ګلونو فصل،

ـ ـ د غره د سر بادونه،

ـ راشه کنه مرم درپسې،

ـ اوښکه په لمبو کې.

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

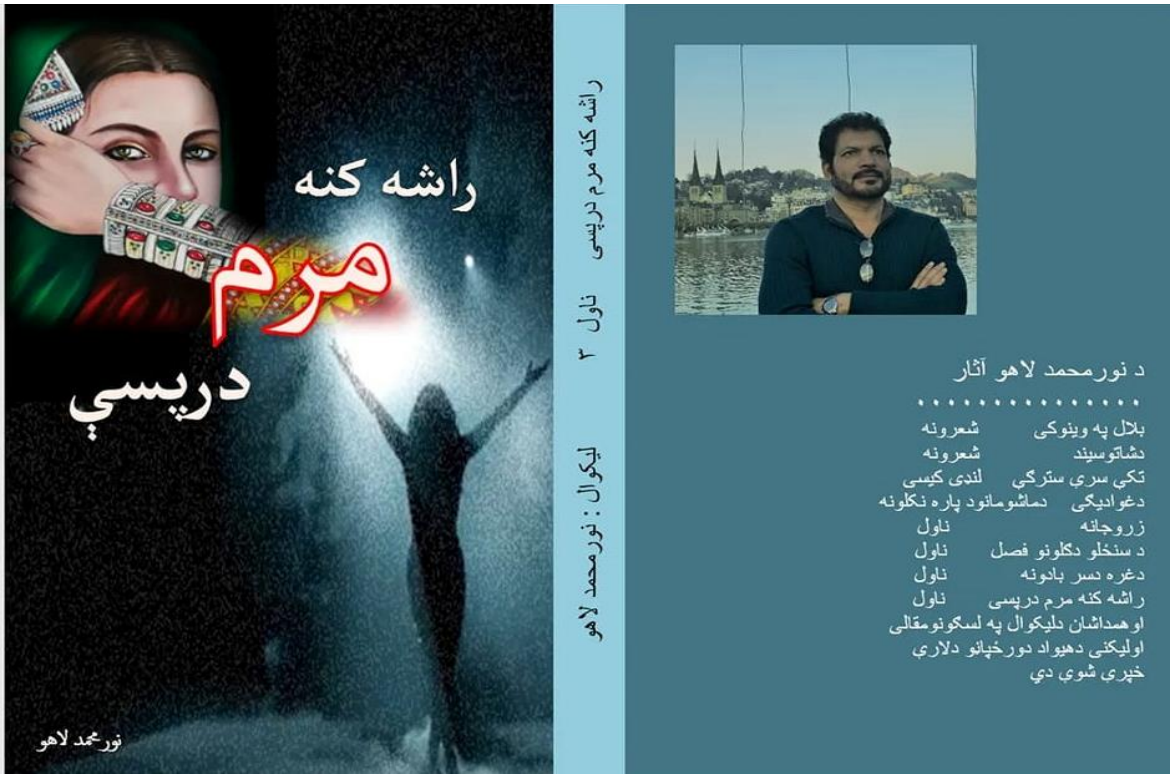

لاهو د لنډو کیسو په لیکلو کي هم خپل بخت ازمیلی دی او ښې تجربې پکي لري چې «تکي سري سترګي» نومي ټولګه یې ښه نمونه ګڼل کېدای شي.

۲ ـ شاعر لاهو:

نورمحمد لاهو د ښو شعري انځورونو او شعري ترکیبونو خزانه ده، دا چې کله او څنګه دی دا انځورونه او ښکلي ترکیبونه د خپلو مخاطبینود ننداري لپاره وړاندي کوي، دا یوازې په ده پوري اړه لري. اوسمهال یې چې په میډیا کي د شعر کومې بېلګې خپرېږي، په خاصه مینه یې لولم. «بلال په وینو کي» شعری ټولګه یې زما له نظره تېره شوې چې ما ځیني بېلګې ورنه رااخیستې دي. پر دې ټولګه باندې د ننګیال صاحب له لیکلي مقدمې نه مې هم نقل قول رااخیستی دی. د «د شاتو سیند» یې بله شعري ټولګه ده چې ما نه ده لیدلې.

لاهو په میډیا کي ژر ـ ژر د خپلو شعرونو بېلګې نه خپروي، په ځنډ سره یې وړاندې کوي؛ خو داسې څه د خپلو مخاطبینو مخې ته ږدي چې په ریښتیا سره نوي وي او له هره اړخه د حساب وړ.

دا د نورمحمد لاهو د شعر د محبوبیت او قوت نښه ده چې کله ـ کله یې هېوادوال په خپلو ښکلو غږونو کي شعرونه زمزمه او دیکلمه کوي.

دلته به یې د څو شعرونو بشپړ متن راواخلم او بیا به په دې شعرونو کي نوي شعري انځورونه او نوی ترکیبونه په نښه کړم:

اې غاټوله اې ملګریه!

بیا یو لوی سیند راروان دی

په رنجو ککړې چیغې ورسره دي

له بارانه یې زموږه د کور پته ده غلا کړې

اې غاټوله اې ملګریه!

د زړه داغ ته دې تک تور شم

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکي په ځیر و لولئ

یوه مرسته درنه غواړم که کوی شي

دغه سیند دې په سره جام کې ځایوی شي؟

له تورغړه یې رانجه راټولوی شي

*****

څه نرۍ ـ نرۍ ماشومي خنداګاني

لکه شرنګ د سرو لمنو په اتن کې

د ځُباب په آیینو کې شوې بندیاني

اې ریدیه !

په وړو ـ وړو سوکانو

د دې سیند دا ښیښه یې او سپین قفس ورماتوی شي؟

دا معصوم ـ معصوم مرغان یې له څپو الوځوی شي؟

ما درونیسئ چې لوېږم

اخ ـ اخ ـ اخ !

د ړانده سیند تربهانده سینې لاندې

د ګلاب د تازه ملا د ماتیدلو نارو وسوم

*****

د سحر شیرین نیسمه

خوږ د یار د لمدو زلفو په ګبینه

ته کوای شي د ګلونو آدرسونه د دې اس له پوندو پټ کړې؟

غواړم ستا له پستې ژبې نن دروغجن کلمات واورم

*****

بیا یولوی سیند راروان دی

یوه ونه راته وایي: غواړم پښې دې خپلو پښو سره واوبم

له څپو به دې په دې پلمه را پټ کړم .

آ های! چا زموږه پښې خپلو موزو لپاره وړي؟

د سوسن په سپینو پاڼو تور تصویر زما د پښو دې

زما پښو لاندې ښایست د ځوان انار وینه کې ریږدي

او لاسو مې د غنمو جل وهلې ښاپیرۍ ته

لپې لپې لمبې ورکړې

زما پښې دې ړندې شوې

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

له لاسو مې عقل تللی

اې ډېرو! اې صابرو ایوبانو !

راشئ ـ راشئ سکوت مات کړئ

زما پښو ته سترګې ورکړئ

او د کهف سپینو تیارو کې

دا زما ویده لاسونه نور راویښ کړئ

په پاسني شعر کې مې څو داسې شعري انځورونه په نښه کړي دي چې تر اوسه ما د بل کوم شاعر په شعرونو کې نه دي لیدلي:

ـ د پښو اوبدل (یوه ونه راته وایي: غواړم پښې دې خپلو پښو سره واوبم)،

ـ ړوند سین (د ړانده سیند تربهانده سینې لاندې)،

ـ د اس پوندې (ته کوای شې د ګلونو آدرسونه د دې اس له پوندو پټ کړې؟)،

ـ د ګلاب د ماتېدلو غږ (د ګلاب د تازه ملا د ماتیدلو نارو وسوم)،

ـ درواغجن کلمات (غواړم ستا له پستې ژبې نن دروغجن کلمات واورم)،

ـ پښې له نورو پښو سره اودل (... غواړم پښې دې خپلو پښو سره واوبم)،

ـ د غنمو جل وهلې ښاپېرۍ (او لاسو مې د غنمو جل وهلې ښاپېرۍ ته)،

ـ لمبې په لپو اندازه کول (لپې، لپې لمبې ورکړې)،

ـ د پښې ړندېدل (زما پښې دې ړندې شوې)،

ـ پښې بینا کول (زما پښو ته سترګې ورکړئ)،

ـ ویده لاسونه راویښول (دا زما ویده لاسونه نور راویښ کړئ)،

ـ غږ ته رنګ ورکول (له تورغږه یې رانجه راتولوی شې).

نوربیا

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ